

KNYGA, gimusi einant kultūros keliu

JURGA ŽEMAITYTĖ

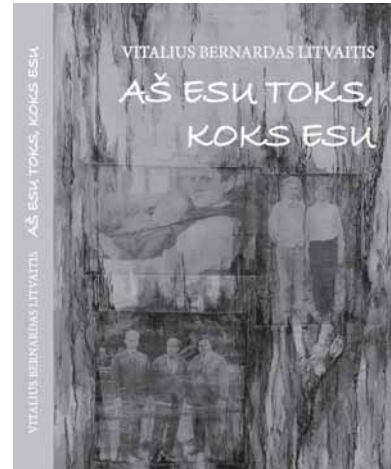
Vitalių Bernardą Litvaitį Palangoje pažįsta kiekvienas, čia bent jau paskutiniuosius dešimtmečius gyvenantis. Jau pusė amžiaus kaip jis – palangiškis, tačiau ne žemaitis, o tikras suvalkietis, net iki šiol suvalkietišką akcentą išlaikęs, bet prie žemaičių pritaipęs ir Palangoje seniai jau savą laikomas. Taigi jam „perėjūno“ etiketė, kuri čia „klijuojama“ kiekvienam iš kitur atvykusiam gyventi, nelipinama.

Vitalius gimė 1937 m. liepos 26 d. Vilkaišio apskrityje Stolaukių kaime. Tėvai buvo valstiečiai. 1944-aisiais kartu su šeima buvo ištremtas į Vokietiją. 1945-aisiais grįžo į Lietuvą. Pagal specialybę jis – technikos žmogus (inžinierius). Į Palangą Vitalių atviliojo čia po studijų įsidarbinusi žmona. Palangoje jis nuo 1961 m. rugsėjo 27 d. vadovavo įvairiems Palangos vietinio ūkio valdybos padaliniais, tarp jų ir vandentiekio bei kanalizacijos cechui. Daugiausia metų atiduota bendrovei „Palangos vandenys“ –

jai jis vadovavo 1963–2001 metais.

V. Litvaitis – aktyvus ilgametis spaudos bendradarbis, kraštotyrininkas. Kartu su L. Peleckiu-Kaktavičiumi yra spaudai parengęs 2008 m. išspausdintą Palangos vandentvarkos ūkio jubiliejui skirtą leidinį – „Šimtmečio istoriją“.

Vitalius – kultūros žmogus. Ta veikla užsiimti jį prieš keletą dešimtmečių paskatino buvęs Palangos miesto vykdomojo komiteto pirmininkas Danius Puodžius, kuriam vadovaujant 1970 m. buvo pradėtos rengti iki šiol tūkstančius žmonių į Palangą sutraukiančios kurortinio sezono atidarymo šventės. Su V. Litvaičio vardu reikia sieti idėją Palangos parke atstatyti „Laiminančio Kristaus“ skulptūrą bei mieste įkurti Palangos skulptūrų parką. Ryškiai į Palangos kultūrinio gyvenimo istoriją įrašytos ir ilgą laiką kurorte vykę, V. Litvaičio vadovaujamos įmonės „Palangos vandenys“ remti žymiausių Lietuvos dailininkų plenerai, kurių su-

Vitaliaus Bernardo Litvaičio knygos „Aš esu toks, koks esu“ viršelis. Dailininkė leva Litvaitytė

manytojas buvo Bronius Uogintas vyresnysis ir architektas Leonas Mardosas.

Na o šių metų kovo 31 d. Palangos miesto savivaldybės viešojoje bibliotekoje įvyko palangiškio Vitaliaus Bernardo Litvaičio knygos „Aš esu toks, koks esu“ sutiktuvs. Knygą išleido Palangos viešoji biblioteka, o jos išleidimą parėmė Palangos miesto savivaldybė ir Lietuvos vandens tiekėjų asociacija. Leidinio dailininkė – leva Litvaitytė.

Šios knygos pristatymas visuomenei – vienas iš daugelio renginių, kurie buvo įtraukti į šiais metais antrą kartą kurorte organizuotas šventės „Palangos dienos“ programą. Šventė vyko pažymint kurorto gimtadienį. Ši palangiškiams ir jų svečiams skirta šventė gimė pernai – 2014 metais. Jos idėjos autorius – V. Litvaitis. Ta idėja tapo realybe dirbant ranka rankon su palangiškiu Nerijumi Stasiuliu ir Palangos kultūros entuziastu, fotografu Adu Sendrausku.

Knygą „Aš esu toks, koks esu“ sudaro trys dalys. Pirmojoje autorius pasakoja apie savo tėvus, vaikystę, karo metų negandas, kai kartu su kitais tokio pat likimo žmonėmis buvo priverstas pasitraukti į Vokietiją, ir savo paauglystės metus. Antroji knygos dalis skirta Palangai. Joje autorius dalinasi savo pirmais įspūdžiais, kuriuos patyrė atvykęs į šį kurortą, ir tuo, kas yra susiję su Palanga ir kas jam atrodo aktualu šiandien. Trečiojoje dalyje paskelbtos reikšmingiausios V. Litvaičio publikacijos apie Palangą, jos žmones, kurorto kultūrinį gyvenimą, įmonę „Palangos vandenys“. Anot paties V. Litvaičio, šią knygą parašyti jį paskatino iškilus knygotyrininkas prof. Domas Kaunas.

2014 m. vasario mėnesį įvykusio Palangos bendruomenių atstovų susirinkimo dalyviai. Pirmoje eilėje pirmas iš kairės sėdi Vitalius Bernardas Litvaitis. Šiame pasitarime jis iškėlė dvi idėjas: pradėti rengti „Palangos dienas“ ir įamžinti Palangoje architekto A. Čepio bei savanorio J. Piktuižio atminimą. Nuotraukos autorė Bronislava Spevakoviėnė